

Nr 235.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § 2:o) och 16:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt; given Stockholms slott den 9 maj 1941.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § 2:o) och 16:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

GUSTAF

K. G. Westman.

Förslag

till

Lag

**angående ändrad lydelse av 2 § 2:o) och 16:o) lagen den 26 maj 1909
(nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.**

Härigenom förordnas, att 2 § 2:o) och 16:o) lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt¹ skola erhålla följande ändrade lydelse:

2:o) mål om beslut — — — angående barnbidrag;

mål angående bidragsförskott enligt lagen om förskottering av underhållsbidrag till barn;

16:o) mål om meddelande i särskilda fall av tillstånd, förbud eller föreläggande jämlikt författningar och föreskrifter rörande den allmänna hälsovården och motverkande av vattenförorening samt städernas eller andra orters byggnads- och brandväsen, så ock mål om fördelning av kostnaderna för gemensamt skyddsrum;

Denna lag träder i kraft beträffande 2 § 2:o) den 1 juli 1941 och beträffande 2 § 16:o) den 1 januari 1942.

¹ Senaste lydelse av 2 § 2:o) se 1939: 283 och av 2 § 16:o) se 1940: 506.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 2 maj 1941.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med chefen för socialdepartementet anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Westman, fråga angående *ändrad lydelse av 2 § 2:o och 16:o lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt* samt anför därvid:

Enligt lagen den 18 juni 1937 (nr 383) om förskottering av underhållsbidrag till barn äger barn, vars fader enligt rättens beslut eller skriftligt, av två personer bevittnat avtal är pliktig att till fullgörande av lagstadgad underhållsskyldighet utgiva underhållsbidrag till barnet, att, sedan förfallodag för bidraget förflutit utan att bidraget guldits, med visst belopp och under vissa villkor erhålla förskott å bidraget (1 §). Sådant förskott beviljas av barnavårdsnämnden i den kommun, där barnets moder senast blivit mantalsskriven eller, om sådan mantalsskrivningsort ej finnes, den kommun, där barnet stadigvarande vistas (3 §). För lämnat bidragsförskott inträder den barnavårdsnämnd, som utgivit förskottet, å vederbörande kommuns vägnar i barnets rätt till underhållsbidrag gentemot fadern; rätten att återkräva bidragsförskott må dock av barnavårdsnämnden under vissa omständigheter eftergivnas (17 §). Utgift för bidragsförskott bestrides, i den mån ersättning ej kunnat uttagas av den underhållsskyldige, till tre fjärdedelar av statsverket och till en fjärdedel av den kommun, vars barnavårdsnämnd beviljat förskottet (20 §). Gottgörelse av statsverket för utgivna bidragsförskott sökes av barnavårdsnämnden hos länsstyrelsen (21 §). Över barnavårdsnämnds beslut i ärende rörande beviljande eller indragning av bidragsförskott eller eftergivande av rätten att återkräva sådant förskott må besvär anföras hos länsstyrelsen (24 §). Klagan över länsstyrelses beslut i ärende enligt lagen föres hos Konungen i vederbörande statsdepartement (25 §).

Mål angående bidragsförskott finnas ej upptagna i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt såsom tillhörande regeringsrättens avgörande. Enär det i mål angående besvär över beslut av länsstyrelse jämlikt 21 § bidragsförskottslagen är fråga om statsbidrag, som skall utbetalas av länsstyrelse, handläggas

dock dylika mål — med stöd av 2 § 4:o) regeringsrättslagen — av regeringsrätten. Övriga mål enligt bidragsförskottslagen upptagas däremot av Kungl. Maj:t i statsrådet.

Enligt 2 § 2:o) regeringsrättslagen har regeringsrätten att avgöra till Konungen ställda besvär enligt åtskilliga författningar inom lagstiftningen om social hjälpverksamhet. Regeringsrätten skall sålunda upptaga besvär i mål angående fattigvården (med visst undantag), mål angående folkpensionering och invalidunderstöd samt mål angående barnbidrag. Vad särskilt barnavårdsnämndernas verksamhet angår har regeringsrätten att handlägga mål angående samhällets barnavård och ungdomsskydd samt mål angående barnavårdsnämnds beslut i frågor, som avses i lagen om barn i äktenskap, lagen om barn utom äktenskap eller lagen om adoption; vissa mål enligt barnavårdslagen fullföljas emellertid från länsstyrelse till kammarrätten.

Det synes mig med hänsyn till det anförda lämpligt, att samtliga mål enligt bidragsförskottslagen komma under regeringsrättens handläggning. För detta ändamål erfordras ett tillägg till 2 § 2:o) regeringsrättslagen.

Till regeringsrättens upptagande och avgörande höra enligt 2 § 16:o) regeringsrättslagen mål om meddelande i särskilda fall av tillstånd, förbud eller föreläggande jämlikt författningar och föreskrifter rörande den allmänna hälsovården samt städernas eller andra orters byggnads- och brandväsen, så ock mål om fördelning av kostnaderna för gemensamt skyddsrum.

Enligt 4 § i det förslag till lag om tillsyn över vattendrag, sjöar och andra vattenområden, som innevarande år framlagts genom proposition nr 45 och antagits av riksdagen, äger länsstyrelse meddela beslut om motverkande av vattenförorening ur fiske- och naturskyddssynpunkt. Om sådant beslut överklagas, torde besvärerna, liksom då länsstyrelsen meddelar dylikt beslut ur hälsovårdssynpunkt, böra prövas av regeringsrätten. För detta ändamål torde erfordras ett tillägg till 2 § 16:o) regeringsrättslagen.

I enlighet med vad sålunda anförts har inom justitiedepartementet upprättats förslag till *lag angående ändrad lydelse av 2 § 2:o) och 16:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt*.

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över ifrågavarande lagförslag, av den lydelse bilaga¹ till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen angivna ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
G. Tidelius.

¹ Denna bilaga, vilken är likalydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 8 maj 1941.

N ä r v a r a n d e:

justitieråden FORSSMAN,
BELLINDER,
regeringsrådet LUNDEVALL,
justitierådet STERZEL.

Enligt lagrådet den 5 maj 1941 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 2 maj 1941, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upp- rättat förslag till *lag angående ändrad lydelse av 2 § 2:o och 16:o lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av byråchefen för lagärenden i justitiedepartementet hovrättsassessorn Gunnar Danielson.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:

G. Lindencrona.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 9 maj 1941.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med chefen för socialdepartementet anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Westman, lagrådets den 8 maj 1941 avgivna utlåtande över det den 2 i samma månad till lagrådet remitterade förslaget till *lag angående ändrad lydelse av 2 § 2:o) och 16:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt*; därvid föredraganden hemställer, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan erinran, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

T. Eliæson.